

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH040022

NAZWA
OBSZARU Krzewiny

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH040022	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Krzewiny

1.4. Data opracowania 2006-05	1.5. Data aktualizacji 2024-03
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres: Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2007-08
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2009-02
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2022-12
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 11 października 2022 r. w spr. soo Krzewiny (PLH040022)

Wyjaśnienia:	Powiększenie pow. - 11.2019 r.
--------------	--------------------------------

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
18.5571

Szerokość geograficzna
53.667

2.2. Powierzchnia [ha]:
594.61

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2 Nazwa regionu

PL63	Pomorskie
PL61	Kujawsko-Pomorskie

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3140			97.33		G	C	C	C	C
3160			11.77		G	B	C	C	C
6410			0.88		G	D			
7140			95.03		G	B	C	B	B
91D0			5.92		G	B	C	C	C

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy

92I43IEWG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze						Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
M	1337	Castor fiber			p					P	D			
P	1903	Liparis loeselii			p					G	D			
M	1355	Lutra lutra			p	2	2	i		P	D			

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N06	12.71
N19	0.16
N07	44.93
N10	14.32
N17	23.82
N12	4.07
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar Natura 2000 PLH040022 Krzewiny zlokalizowany jest na wschodnim skraju mezoregionu Borów Tucholskich (314.71) (Kondracki 2009) w obrębie dorzecza Mątwy, w jej górnym biegu. Zgodnie z podziałem geobotanicznym Polski (Matuszkiewicz 2008) obszar położony jest w Prowincji Środkowoeuropejskiej, Podprowincji Środkowoeuropejskiej Właściwej, Dziale Mazowiecko-Poleskim (E), Poddziale Mazowieckim (E), Krainie Chełmińsko-Dobrzyńskiej (E.1), Okręgu Wysoczyzny Świeckiej (E.1.1) i podokręgach Osieckim (E.1.1.c) oraz Warlubskim (E.1.1.d). Obszar obejmuje cenne z przyrodniczego punktu widzenia obiekty:

- rozległe torfowisko przejściowe przy leśniczówce Krzewiny (użytek ekologiczny),
- jezioro Udzier (rezerwat przyrody „Jezioro Udzier”) stanowiące miejsce występowania zbiornika z podwodnymi łąkami ramienic Charetea i zróżnicowanej gatunkowo i ilościowo ornitofauny oraz flory,
- dystroficzne jezioro Rumacz z otaczającym je borem bagiennym (rezerwat przyrody „Kućnica”),
- torfowisko przejściowe na południe od Jeziora Łąkosz (rezerwat przyrody „Osiny”).

4.2. Jakość i znaczenie

Przedmiotem ochrony obszaru są 4 siedliska przyrodnicze (3140, 3160, 7140, 91D0):

3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic Charetea

Reprezentatywność C

Siedlisko zlokalizowane jest jedynie na terenie rezerwatu przyrody Jezioro Udzier w województwie pomorskim, które w dokumentacji do planu zadań ochronnych było sklasyfikowane jako siedlisko 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion. Jak wskazali Lewczuk M. i in. 2016 Jezioro Udzier charakteryzuje się wysoką zawartością wapnia w badanej próbce wody - 59,9 mg/dm³, co jest typowe dla siedliska o podtypie 3140-1. Odczyn pH, który zgodnie ww. opracowaniem Lewczuka i in. uzyskał wartość 8,16, również mieści się w granicach wartości charakterystycznych dla siedliska 3140. Podobnie przewodnictwo elektrolityczne jest w stanie właściwym dla tego siedliska.

Na szczególną uwagę zasługują zbiorowiska roślinne występujące w południowej części zbiornika. Stanowią one podwodne łąki ramienicowe, które kwalifikują jezioro Udzier jako siedlisko przyrodnicze o kodzie 3140 twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic, w podtypie 3140-1, czyli zbiorowiska ramienic ze związku Charion fragilis w silnie zmineralizowanych, zasadowych wodach oligo- i mezotroficznych. Jednocześnie w krajobrazie rezerwatu „Jezioro Udzier” dominuje ekosystem jeziorny z typową dla niego strefowością: strefą roślin zanurzonych w wodzie, strefą roślin o liściach pływających, strefą szuwarów oraz strefą lasów i zarośli bagiennych (olsów i łozowisk). Taki układ stref w jeziorze jest najbardziej typowy dla siedliska 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion.

W południowej części jeziora zbiorowiska ramienic zajmują znaczną powierzchnię lustra wody, niezajętą przez roślinność szuwarową. Pokrywanie łąk ramienicowych w tej części zbiornika wynosi ponad 60%. Biorąc jednak pod uwagę całkowitą powierzchnię lustra wody jeziora Udzier szacuje się, że pokrywanie ramienic będzie wynosiło ponad 20%.

Względna powierzchnia C

Powierzchnia siedliska 3140 w obszarze wynosi 97,33 ha - jest to matematyczna suma pola powierzchni rzutu ustalona na podstawie danych przedstawionych w dokumentacji Lewczuka M. i in. 2016. Wskazana powierzchnia stanowi <2% zasobów siedliska w Polsce.

Jak podano w ww. opracowaniu, obserwuje się łądowacenie jeziora Udzier o ok. 18% na przestrzeni około 27-37 lat, co wynika z zaburzenia stosunków wodnych w zlewni. Stąd powierzchnia siedliska 3140 i wskazywanego wcześniej w standardowym formularzu danych siedliska 3150 jest różna. Wiedza o rozmieszczeniu płatów siedliska jest kompletna.

Stan zachowania C

Stopień zachowania struktury III - ocena siedliska 3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic Charetea przeprowadzona przez Lewczuka M. i in. 2016 wg wskaźników i wytycznych z „Monitoringu siedlisk przyrodniczych” (Mróz, 2010) wykazała, że mimo, iż jezioro jest przerośnięte ramienicami, ogólnie jego stan zachowania jest zły z powodu niskiego stanu wody, ekspansji gatunków szuwarowych oraz wzrost pH o więcej niż 1,0 w przeciągu ostatnich lat.

Stopień zachowania funkcji II - następuje powolne zmniejszanie się powierzchni zbiornika. Spadek powierzchni siedliska jest nie większy niż 20%. Dokonuje się ekspansja gatunków szuwarowych, obecne są Ceratophyllum demersum, Potamogeton pectinatus, Elodea canadensis. Gatunki ekspansywne zajmują powyżej 10% powierzchni. W ocenie tej wzięto pod uwagę możliwość odtworzenia (II) - istnieje możliwość polepszenia stanu siedliska poprzez podniesienie i ustabilizowanie poziomu wody w jeziorze. W perspektywie 20 lat, przewiduje się zachowanie siedliska a nawet poprawienie jego stanu i prawdopodobnie jest to możliwe przy średnim nakładzie środków.

Ocena ogólna C

Na ocenę ogólną duży wpływ miała niewielka powierzchnia siedliska na tle zasobów krajowych oraz charakter Jeziora Udzierz, w którym pierwotnie wykazano występowanie siedliska Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion*, którego cechy ono posiada również obecnie.

3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne

Reprezentatywność B

Roślinność wodna reprezentowana jest głównie przez nymfeidy - grążela żółtego *Nuphar lutea*, grzybienie północne *Nymphaea candida*, grzybienie białe *Nymphaea alba* i rdestnicę pływającą *Potamogeton natans*. Brak jest gatunków inwazyjnych. W trakcie badań prowadzonych przez Paszek I. i Kucharzyka J. w 2020 r. oceniono jako właściwe parametry odczyn wody, konduktywność oraz HDI.

Jak wskazują ww. autorzy, Jezioro Rumacz, które jest jedynym zbiornikiem tego typu w obszarze Natura 2000 Krzewiny, wykazuje silne nawiązania do jezior eutroficznych, które jednak prawdopodobnie nie wynikają z jego genezy, a z zaburzeń wywołanych zmianami układu hydrologicznego w otoczeniu (melioracje zlokalizowanych w zlewni zbiornika borów bagiennych). Objawami procesu sukcesji zbiornika w kierunku jezior eutroficznych są intensywnie rozwijające się na fragmentach linii brzegowej szuwały zdominowane przez trzcinę pospolitą *Phragmites australis* oraz – lokalnie – duży udział w płacie nymfeidów, m.in. *Potamogeton natans*, *Nuphar lutea*.

Względna powierzchnia C

Powierzchnia siedliska 3160 w obszarze wynosi 11,77 ha co stanowi <2% zasobów siedliska w Polsce. Powierzchnię siedliska ustalono na podstawie Paszek I., Kucharzyk J. 2020 Monitoring siedlisk przyrodniczych w obszarze natura 2000 Krzewiny PLH040022 w granicach województwa kujawsko-pomorskiego, Smogorzewo. Wiedza o rozmieszczeniu płatów siedliska jest kompletna.

Stan zachowania C

Stopień zachowania struktury III – Paszek I. i Kucharzyk J. w 2020 r. stwierdzili silne nawiązania do jezior eutroficznych. Perspektywy zachowania siedliska są niekorzystne (III). W związku z bardzo prawdopodobnym postępowaniem procesu eutrofizacji możliwa jest - w bliżej nieokreślonej perspektywie czasowej - sukcesja w kierunku jeziora eutroficznego. Zatrzymanie procesu eutrofizacji zbiornika jest niezwykle trudne lub niemożliwe (możliwość odtworzenia III).

Ocena ogólna C

Za obniżenie oceny ogólnej odpowiada ocena stanu zachowania oraz powierzchnia względna.

7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea nigrae*)

Reprezentatywność B

Roślinność torfowisk przejściowych z klasy *Scheuchzeria-Caricetea nigrae* zajmuje dużą powierzchnię po obu stronach Jeziora Udzierz w północnej części rezerwatu. Nie jest ona jednorodna - w większości tworzy mozaikę z roślinnością szuwarową. W partiach przybrzeżnych obserwuje się sukcesję zbiorowisk z klasy *Scheuchzeria-Caricetea nigrae* w kierunku zarośli łożowych lub olsu torfowcowego. Siedlisko na terenie województwa pomorskiego charakteryzuje się obecnością 4-6 gatunków charakterystycznych o pokryciu na transekcie 20-50 %, właściwym pokryciem i strukturą gatunkową mchów, brakiem obcych gatunków inwazyjnych, ale ekspansją roślin zielnych (Lewczuk M. i in. 2016).

W województwie kujawsko-pomorskim reprezentatywność siedliska jest zróżnicowana – od znaczącej na stanowisku położonym w rezerwacie przyrody Osiny – do doskonałej w granicach użytku ekologicznego Krzewiny. W rezerwacie przyrody Osiny obserwowano okresowe przesychnanie wierzchniej warstwy torfu i uruchomienie procesu jego mineralizacji. Wskaźniki „gatunki ekspansywne roślin zielnych” oraz „obecność krzewów i podrostu drzew” oceniono przez Paszek I. i Kucharzyka J. w 2020 r. źle. Podkreślić jednakże należy, że celem ochrony rezerwatu przyrody Osiny jest, zgodnie z zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Osiny” (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 5184), zachowanie śródleśnego torfowiska pojeziernego z charakterystycznym zespołem roślinności torfowiskowo-bagiennej oraz procesem sukcesji torfowiska i jego roślinności. Na stanowisku usytuowanym w granicach użytku ekologicznego Krzewiny

wszystkie wskaźniki i parametry otrzymały ocenę właściwą (FV). Badania wykonane przez Paszek I. i Kucharzyka J. w 2020 r. pozwoliły na nadanie oceny właściwej dla wszystkich wskaźników opisujących parametr „specyficzna struktura i funkcje”. Ocenę właściwą przyznano również parametrowi opisującemu perspektywy zachowania siedliska, ponieważ nie zaobserwowano istotnych negatywnych trendów, które wskazywałyby na znaczne prawdopodobieństwo pogorszenia się stanu ochrony badanego płatu w perspektywie około 10 lat.

Na ocenę reprezentatywności siedliska szczególnie wpływ miał płat na terenie użytku ekologicznego Krzewiny, który stanowi 78% powierzchni siedliska w obszarze Natura 2000 Krzewiny, ale ocena została obniżona z uwagi na inne płaty w gorszej kondycji.

Względna powierzchnia C

Powierzchnia siedliska 7140 w obszarze wynosi 95,03 ha co stanowi <2% zasobów siedliska w Polsce. Powierzchnię siedliska ustalono na podstawie Paszek I., Kucharzyk J. 2020 Monitoring siedlisk przyrodniczych w obszarze natura 2000 Krzewiny PLH040022 w granicach województwa kujawsko-pomorskiego, Smogorzewo oraz Lewczuk M. i in. 2016 Projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Jezioro Udziej" uwzględniający plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Krzewiny PLH040022 oraz plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009 w granicach rezerwatu, Gdynia.

Stan zachowania B

Analizując dane przedstawione przez Paszek I. i Kucharzyka J. 2020 oraz Lewczuka M. i in. 2016 można stwierdzić, że struktura na przeważającej powierzchni płatów jest doskonale zachowana (I), jednakże nie można pominąć zniekształconych powierzchni, gdzie stwierdzono m.in. wkraczanie gatunków ekspansywnych oraz nalotu drzew i krzewów. Podobnie stopień zachowania funkcji w obszarze użytku ekologicznego Krzewiny jest doskonały (I), ale na pozostałych powierzchniach oceny te są gorsze. W rezerwacie przyrody Osiny zahamowanie negatywnego trendu będzie niezwykle trudne, ponieważ zmiany wywołane są mineralizacją wierzchniej warstwy torfu i - związanej z tym zjawiskiem - zwiększeniem dostępności azotu, potasu i fosforu. Na drugim stanowisku w województwie kujawsko-pomorskim nie ma konieczności odtwarzania dobrze zachowanego siedliska. W województwie pomorskim perspektywy zachowania siedliska dobre, przy zachowaniu lub poprawie warunków hydrologicznych.

Ocena ogólna B

Z uwagi na przeważającą powierzchnię dobrze zachowanego siedliska w obszarze Natura 2000 Krzewiny, ale biorąc pod uwagę zniekształcenia mniejszych płatów, nadano ogólną ocenę B.

91D0 Bory i lasy bagienne

Reprezentatywność B

Jak stwierdzili Paszek I. i Kucharzyk J. 2020, płat boru bagiennego wykształcony przy zachodnim i północnym brzegu jeziora Rumacz, chroniony w granicach rezerwatu przyrody Kuźnica, posiada drzewostan - budowany przez sosnę zwyczajną *Pinus sylvestris* z dużym udziałem brzozy omszonej *Betula pubescens* i charakteryzuje się zróżnicowaną strukturą pionową oraz obecnością starodrzewu (w tym sosen w wieku powyżej 150 lat). Typowe dla siedliska krzewinki - bagno zwyczajne *Ledum palustre* i borówka bagienna *Vaccinium uliginosum* występują stosunkowo obficie tylko we wschodniej części płatu, na pozostałym terenie sporadycznie lub wcale. Na przeważającej powierzchni stanowiska zaznacza się bardzo silna ekspansja borówki czarnej *Vaccinium myrtillus*, która świadczy o znacznym przesuszeniu siedliska. Podobne wyniki uzyskano wcześniej w ramach prac nad „Projektem planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Kuźnica”, Żywiec. Nejfeld P. in. 2018.

Względna powierzchnia C

Powierzchnia siedliska 91D0 w obszarze wynosi 5,29 ha co stanowi <2% zasobów siedliska w Polsce. Powierzchnię siedliska ustalono na podstawie Paszek I., Kucharzyk J. 2020 Monitoring siedlisk przyrodniczych w obszarze natura 2000 Krzewiny PLH040022 w granicach województwa kujawsko-pomorskiego, Smogorzewo. Wiedza o rozmieszczeniu płatów siedliska jest kompletna.

Stan zachowania C

Opierając się na danych Paszek I. i Kucharzyka J. 2020 oceniono, że struktura siedliska jest zdegradowana

(III) w wyniku zaburzeń układu hydrologicznego, przez co fragment płatu przekształcił się w inne fitocenozy leśne. Podobnie oceniono stopień zachowania funkcji (III). Możliwość odtworzenia III - perspektywy zachowania siedliska są niezadowalające, gdyż ze względu na postępujące osuszanie terenu (obniżanie poziomu wód gruntowych) dochodzi do powolnego zaniku siedliska, a zatrzymanie tego procesu będzie trudne do zrealizowania.

Ocena ogólna C

Na ocenę ogólną znaczący wpływ ma trudność w zatrzymaniu procesu osuszania terenu, który wpływa m.in. na zmiany w składzie gatunkowym roślinności zielnej, występowanie torfowców i charakterystycznych krzewinek oraz niewielka powierzchnia siedliska na tle zasobów krajowych.

Ponadto na terenie obszaru występują inne siedliska i gatunki, które nie są przedmiotem ochrony obszaru.

6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)

Ocena ogólna D

Siedlisko występuje w obszarze Natura 2000 Krzewiny w jednym płacie. Lewczuk M. i in. 2016 wykazali, że w zespole *Molinietum caeruleae* zdecydowanie dominuje wysoka trawa - trzęślica modra *Molinia caerulea*. W dużej ilości występują także inne gatunki charakterystyczne dla wilgotnych łąk z rzędu *Molinietalia*, do których należą między innymi: olszewnik kminkolistny *Selinum carvifolia*, dzięgiel leśny *Angelica sylvestris*, kuklik zwisty *Geum riale*, ostrożeń warzywny *Cirsium oleraceum*, śmiałek darniowy *Deschampsia caespitosa*, krwawnica pospolita *Lythrum salicaria* i firletka poszarpana *Lychnis flos-cuculi*. O wciąż dużej wilgotności siedliska świadczy także obecność niektórych gatunków olsowych i szuwarowych np. wierzby rokity *Salix rosmarinifolia* i kosaćca żółtego *Iris pseudacorus*. Aktualnie, wskutek zaniechania użytkowania, opisywana łąka trzęślicowa podlega procesowi degeneracji wskutek wkraczania roślin ruderalnych z klasy *Artemisietea*, takich jak: pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*, ostrożeń polny *Cirsium arvense* i nawłoc późna *Solidago gigantea*. Siedlisko zajmuje znikomą powierzchnię (0,88 ha), dlatego uzyskało ocenę ogólną D.

1903 Lipiennik Loesela *Liparis loeselii*

Ocena ogólna D

Na terenie obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Krzewiny PLH040022 stwierdzano wcześniej występowanie lipiennika Loesela w rezerwach przyrody Jezioro Udziej i Osiny. W dokumentacji Lewczuka M. i in. 2016 Projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Jezioro Udziej" uwzględniający plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Krzewiny PLH040022 oraz plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009 w granicach rezerwatu, Gdynia wskazano, że nie zaobserwowano stanowisk lipiennika Loesela, jednakże duża część terenu rezerwatu jest niedostępna, co mogło być przyczyną braku jego wykrycia. W rezerwacie przyrody Osiny wykryto go podczas badań prowadzonych do dokumentacji do planu ochrony tego rezerwatu (Kujawa-Pawlaczyk J., Chrzanowski A., Pawlaczyk P. 2017). Stwierdzono obecność dwóch niewielkich skupień lipiennika o liczebności w sumie 5 osobników (w chwili odnalezienia oba stanowiska bez organów generatywnych). Ze względu na zaawansowanie procesu sukcesji, jego zatrzymanie lub odwrócenie wymagałoby bardzo intensywnych i trudnych w wykonaniu zabiegów usuwania drzew i intensywnego koszenia roślinności szuwarowej. Tak powstały układ ekologiczny byłby układem zupełnie sztucznym, o trudnych do przewidzenia skutkach dla roślinności. Z tego powodu w planie ochrony tego rezerwatu przyjęto jako cel zachowanie śródleśnego torfowiska pojeziernego z charakterystycznym zespołem roślinności torfowiskowo-bagiennej oraz procesem sukcesji torfowiska i jego roślinności (ochronie ścisłej podlega cały obszar rezerwatu). Przy tym w dokumentacji do planu ochrony rezerwatu przyrody Osiny stwierdzono, że zanik gatunków otwartych torfowisk nie jest pewny. Potwierdzają to dane z Paszek I. i Kucharzyka J. z 2020 r., kiedy to odnaleziona populacja lipiennika Loesela składała się z 23 osobników w dwóch skupieniach – łącznie ośmiu generatywnych, ośmiu wegetatywnych i siedmiu juwenilnych.

Nie przewiduje się działań ochronnych w miejscu jego występowania z uwagi na objęcie ochroną ścisłą całego rezerwatu przyrody Osiny.

Mając powyższe na względzie, a także uwzględniając wielkość lokalnej populacji gatunku w stosunku do populacji krajowej, stan zachowania cech siedliska ważnych dla lipiennika Loesela oraz możliwość renaturyzacji zdegradowanych siedlisk gatunku oraz stopień izolacji lokalnej populacji w stosunku do jego naturalnego zasięgu, postanowiono o niewłączaniu lipiennika Loesela do przedmiotów ochrony obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Krzewiny, jednakże uznano za niezbędne dodanie go do Standardowego Formularza Danych.

1337 Bóbr europejski Castor fiber

Obecność bobra stwierdzono w dokumentacji: Nejfeld P. in. 2018 Projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Kuźnica”, Żywiec, gdzie nie podano jego liczebności oraz w: Lewczuk M. i in. 2016 Projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Jezioro Udzierz" uwzględniający plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Krzewiny PLH040022 oraz plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009 w granicach rezerwatu, Gdynia. Z uwagi na znikomą liczebność bobrów podaną w drugim z opracowań (do 8 osobników) nadano mu ocenę ogólną D.

1355 wydra Lutra lutra

Obecność wydry stwierdzono w dokumentacji Lewczuk M. i in. 2016 Projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Jezioro Udzierz" uwzględniający plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Krzewiny PLH040022 oraz plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009 w granicach rezerwatu, Gdynia, jednakże z uwagi na znikomą liczebność (do 2 osobników) nadano jej ocenę ogólną D.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	K01.03		b
H	K02.01		i
M	K02.03		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ	[%]	
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
Inna publiczna	0	
Własność łączna lub współwłasność	0	
Prywatna	0	
Nieznana	100	
Suma	100	

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Paszek I. 2011 Dokumentacja planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 PLH040022 Krzewiny 2.

Lewczuk M. i in. 2016 Projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Jezioro Udzierz" uwzględniający plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Krzewiny PLH040022 oraz plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009 w granicach rezerwatu, Gdynia. 3. Kujawa-Pawłaczyk J., Chrzanowski A., Pawłaczyk P. 2017 Dokumentacja do planu ochrony dla rezerwatu przyrody Osiny. 4. Nejfeld P. in. 2018 Projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Kuźnica”, Żywiec. 5. Paszek I., Kucharzyk J. 2020 Monitoring siedlisk przyrodniczych w obszarze natura 2000 Krzewiny PLH040022 w granicach województwa kujawsko-pomorskiego, Smogorzewo.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL04	99.79	PL02	43.63		

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Osiny	*	3.64
PL02	Kuźnica	*	1.24
PL02	Jezioro Udzierz	*	38.76
PL04	Wschodni Borów Tucholskich	*	42.9
PL04	Borów Tucholskich	*	56.89

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
Adres:	Polska Dworcowa 81 85-009 Bydgoszcz
Adres e-mail:	kancelaria.bydgoszcz@rdos.gov.pl

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Chmielna 54/57 80-748 Gdańsk
Adres e-mail:	sekretariat.gdansk@rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒ Tak	Nazwa: Zarządzenie Nr 0210/1/2014 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 10 stycznia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
---	---

Krzewiny PLH040022 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 182)

Link: http://www.edzienniki.bydgoszcz.uw.gov.pl/WDU_C/2014/182/akt.pdf

Nie, ale jest w przygotowaniu

Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH040022

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

Tak Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)